

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۵/۳۰
شماره: ۱۲۸۳۴۷/۹

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات سند	
عنوان سند: آیین نامه نحوه نظارت بر مؤسسات آموزش عالی آزاد	
نوع سند: آیین نامه	شماره سند: عمف-۲-۱۳۰۲
ویرایش: ۱	تعداد صفحه: ۵

اقدام کنندگان			
مسئولیت	نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی	امضا
تهیه کنندگان (به ترتیب حرف الفبا)	مریم اسدی راد، رحیم صفری، زهرا صوفی و محمد کریمی	گروه نظارت و ارزیابی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی	
تأیید کننده	روح الله سهرابی	رئیس مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت علوم، تحقیقات و فناوری	
تصویب کننده	محمدعلی زلفی گل	وزیر علوم، تحقیقات و فناوری	

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شماره ابلاغ سند
۱. مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت علوم، تحقیقات و فناوری ۲. دفتر وزارتی			

شماره: عتف_آ_		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
تاریخ:	ویرایش: ۰۱	
صفحه: ۲	از: ۵	

آیین نامه نحوه نظارت بر مؤسسات آموزش عالی آزاد

مقدمه

به استناد بند ۶ قسمت ب ماده ۲ و ماده ۹ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مصوب مورخ ۱۳۸۳/۰۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و ماده ۴ مصوبه ۴۸۳ مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی و تبصره ماده ۱۰ آیین نامه نحوه تأسیس و فعالیت مؤسسات آموزش عالی آزاد، مورخ ۱۳۷۷/۰۵/۱۰ شورای گسترش آموزش عالی، آیین نامه نحوه نظارت بر مؤسسات آموزش عالی آزاد با هدف صیانت از حقوق ذی نفعان مؤسسات و ارج نهادن به اصول اخلاق علمی و پایبندی به آن در جامعه علمی؛ جلوگیری از تضعیف اعتبار علمی کشور و تضمین کیفیت آموزش عالی به شرح زیر تصویب می شود.

ماده ۱- هر یک از مؤسسات آموزش عالی آزاد که در این آیین نامه "مؤسسه" نامیده می شوند، موظفاند کلیه مقررات فرهنگی، آموزشی، اداری و مالی و نیز مقررات مربوط به صلاحیت مدرسان که از طرف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود را اجرا نمایند.

ماده ۲- مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت علوم، تحقیقات و فناوری (عتف) و هیئت های استانی تابعه در حیطه وظایف و اختیارات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بر شئون مختلف مؤسسه از جمله امور فرهنگی، آموزشی، اداری و مالی و فضای کالبدی و تجهیزات نظارت خواهد کرد و عملکرد آنها را به طور مستمر مورد ارزیابی قرار خواهد داد. این نظارت و ارزیابی از طرق مختلف از جمله مراجعه مستقیم به مؤسسه (بازدیدهای دوره ای یا موردی) یا ارسال پرسشنامه و استعلام کتبی، دریافت و بررسی گزارش نامه های نظارت و ارزیابی و اطلاعات سامانه ها انجام خواهد شد.

ماده ۳- مؤسسه مکلف است همکاری لازم را با هیئت های ناظر به عمل آورد و موجبات اعمال هر چه مطلوب تر این نظارت را فراهم سازد.

ماده ۴- به منظور تسهیل در انجام نظارت و ارزیابی، مؤسسه مکلف است نسبت به تشکیل پرونده استخدامی کارکنان، پرونده اداری مدرسان، همچنین تشکیل پرونده دانش پذیران و ثبت و ضبط مدارک لازم و اسناد مالی در آنها و تکمیل سامانه های معرفی شده توسط مراجع ذی صلاح اقدام نماید. دفاتر و اسناد مالی نیز باید برای بررسی حفظ و نگهداری شود.

ماده ۵- مؤسسه مکلف است نسبت به انجام اقدامات اصلاحی مورد نظر مراجع ذیربط وزارت عتف برای رفع نقایص و بهبود فرایندها در زمان تعیین شده اقدام نماید.

تبصره ۱- با توجه به لزوم رعایت مقررات توسط مؤسسه، رسیدگی به تخلفات مؤسسه منوط به ابلاغ اقدامات اصلاحی توسط مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت عتف نیست.

ماده ۶- گزارش تخلفات مؤسسات آموزش عالی آزاد توسط مراجع نظارتی و زات عتف برای رسیدگی، مطابق ضوابط این آیین نامه به کمیسیون ذی ربط شورای گسترش آموزش عالی، ارسال می شود.

ماده ۷- ارتکاب اعمال زیر از سوی مؤسسه تخلف محسوب می شود و موجب اعمال یک یا چند مورد از تنبیه های تعیین شده می شود.

شماره: عتف_آ_		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	آیین نامه نحوه نظارت بر مؤسسات آموزش عالی آزاد
تاریخ:	۰۱		
صفحه:	۳		

عنوان و موضوع تخلفات:

الف- تخلفات آموزشی و علمی

۱. رعایت نکردن ضوابط مربوط به تأمین امکانات و تجهیزات مورد نیاز دوره؛
۲. رعایت نکردن مقررات دوره و سرفصل آن؛
۳. برگزار نکردن کامل دوره؛
۴. رعایت نکردن ضوابط به کارگیری مدرسان دارای صلاحیت؛
۵. پذیرش دانشپذیر بدون کسب مجوز از وزارت (پذیرش دانشپذیر خارج از ظرفیت اسمی دوره)؛
۶. برگزاری دوره بدون کسب مجوز از وزارت عتف؛
۷. رعایت نکردن مقررات صدور گواهی دوره از جمله صدور گواهی بدون برگزاری دوره، رعایت نکردن الگوی مصوب وزارت در صدور گواهی‌ها

ب- تخلفات مربوط به توسعه یا تحدید مؤسسات

۱. دایر کردن شعبه، شاخه، نمایندگی و مانند آن بدون کسب مجوز؛
۲. واگذاری مؤسسه به غیر؛
۳. نداشتن فعالیت و تعطیلی مؤسسه.

ج- تخلفات مالی و اداری

۱. گرفتن مبلغی بیش از شهریه مصوب به هر عنوان؛
۲. عودت ندادن شهریه یا مبلغ اضافه دریافتی به دانشپذیران (طبق ضوابط تعیین شده توسط وزارت)؛
۳. رعایت نکردن مقررات اداری و مالی از جمله عدم نگهداری سوابق دانشپذیران و مدرسان و تکمیل نکردن سامانه آموزش عالی آزاد
۴. واگذاری اداره مؤسسه به غیر از رئیس مؤسسه؛
۵. استفاده از افراد فاقد صلاحیت در اداره مؤسسه؛
۶. ارائه گزارش یا صدور گواهی خلاف واقع؛
۷. همکاری نکردن با ناظران و بازرسان وزارت عتف و پاسخگویی ناکافی (عدم ارائه گزارش دوره)؛
۸. همکاری با مؤسسات غیرمجاز.

د - سایر تخلفات

۱. انجام هرگونه تبلیغات خلاف واقع یا غیرمجاز؛
۲. استفاده از فضای مؤسسه برخلاف کاربری آموزشی مصوب؛
۳. پیشگیری نکردن یا ندادن گزارش از فعالیت مغایر با مصالح نظام جمهوری اسلامی به مقامات ذی‌ربط؛
۴. استفاده غیرمجاز از اعتبار و نشان وزارت؛
۵. برگزاری دوره (یا بخشی از آن) در فضای غیر از مکان مصوب مؤسسه بدون کسب مجوز؛
۶. برگزاری همایش، کنفرانس، جشنواره و سایر موارد مشابه و اعطای نشان بدون کسب مجوز از مراجع ذی‌ربط؛
۷. ارائه اطلاعات غیر واقع در وبگاه یا شبکه‌های اجتماعی وابسته به مؤسسه.

شماره: عتف_آ_		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	آیین نامه نحوه نظارت بر مؤسسات آموزش عالی آزاد	
صفحه: ۴	از: ۵	

ماده ۸- ارتکاب تخلفات موضوع ماده قبل موجب اعمال تنبیهاتی به شرح زیر خواهد شد:

تنبیهات

۱. اخطار دادن به رئیس مؤسسه و یا توبیخ کتبی وی؛
۲. صادر نکردن مجوز برگزاری دوره برای مدت معین یا تمدید نکردن مجوز یک یا چند دوره برای مدت معین؛
۳. لغو مجوز تمام یا بخشی از دوره‌های جاری؛
۴. سلب صلاحیت و عزل رئیس مؤسسه؛
۵. سلب صلاحیت عضو یا اعضای هیئت مؤسس؛
۶. لغو زمینه فعالیت، لغو مجوز و انحلال اصولی مؤسسه.

تبصره ۲- تنبیهات ذکر شده می‌تواند توأمان باشد و در صورت انحلال مؤسسه، موضوع اعلان عمومی می‌شود.

تبصره ۳- در صورت ارتکاب تخلفات آموزشی و علمی موضوع بخش الف، کمیسیون می‌تواند گواهی‌های صادره را ابطال نماید.

تبصره ۴- در مواردی که کمیسیون ذی‌ربط تشخیص دهد علاوه بر اعمال تنبیهات مناسب، مراتب برای پیگیری به مراجع قضایی منعکس می‌شود.

تبصره ۵- در صورت تکرار تخلف، تنبیه‌های مزبور تشدید می‌شود.

ماده ۹- تطبیق موارد تنبیه با تخلف و تعیین آن حسب مورد و به تشخیص کمیسیون ذی‌ربط طبق جدول زیر انجام خواهد شد.

جدول تطبیق تنبیهات با تخلفات

موضوع تخلف	عنوان تخلف	تنبیهات
الف - تخلفات آموزشی و علمی	۱. رعایت نکردن ضوابط مربوط به تأمین امکانات و تجهیزات مورد نیاز دوره	۱ تا ۳
	۲. رعایت نکردن مقررات دوره و سرفصل آن	۱ تا ۳
	۳. برگزار نکردن کامل دوره	۱ تا ۳
	۴. رعایت نکردن ضوابط به کارگیری مدرسان دارای صلاحیت	۱ تا ۳
	۵. پذیرش دانشپذیر بدون کسب مجوز از وزارت (پذیرش دانشپذیر خارج از ظرفیت اسمی دوره)؛	۱ تا ۴
	۶. برگزاری دوره بدون کسب مجوز از وزارت عتف	۱ تا ۴
	۷. رعایت نکردن مقررات صدور گواهی دوره از جمله صدور گواهی بدون برگزاری دوره، رعایت نکردن الگوی مصوب وزارت در صدور گواهی‌ها	۱ تا ۴
ب- تخلفات مربوط به توسعه یا تحدید مؤسسات	۸. دایر کردن شعبه، شاخه، نمایندگی و مانند آن بدون کسب مجوز	۱ و ۲ تا ۵
	۹. واگذاری مؤسسه به غیر	۱ و ۳ تا ۶
	۱۰. نداشتن فعالیت و تعطیلی مؤسسه	۱ تا ۶
ج - تخلفات مالی و اداری	۱۱. گرفتن مبلغی بیش از شهریه مصوب به هر عنوان	۱ تا ۴
	۱۲. عودت ندادن شهریه یا مبلغ اضافه دریافتی به دانشپذیران (طبق ضوابط تعیین شده توسط وزارت)	۱ تا ۴

آیین نامه نحوه نظارت بر مؤسسات
آموزش عالی آزاد

شماره: عتف_آ_

ویرایش: ۰۱ تاریخ:

صفحه: ۵ از: ۵

موضوع تخلف	عنوان تخلف	تنبيهات	
	۱۳. رعایت نکردن مقررات اداری و مالی از جمله عدم نگهداری سوابق دانشپذیران و مدرسان و تکمیل نکردن سامانه آموزش عالی آزاد	۱ تا ۶	
	۱۴. واگذاری اداره مؤسسه به غیر از رئیس مؤسسه	۱ تا ۴	
	۱۵. استفاده از افراد فاقد صلاحیت در اداره مؤسسه	۱ تا ۴	
	۱۶. ارائه گزارش یا صدور گواهی خلاف واقع	۱ تا ۶	
	۱۷. همکاری نکردن با ناظران و بازرسان وزارت عتف و پاسخگویی ناکافی (عدم ارائه گزارش دوره)	۱ تا ۴	
	۱۸. همکاری با مؤسسات غیرمجاز	۱ تا ۴	
	د- سایر تخلفات	۱۹. انجام هرگونه تبلیغات خلاف واقع یا غیرمجاز	۱ تا ۴
		۲۰. استفاده از فضای مؤسسه برخلاف کاربری آموزشی مصوب	۱ تا ۴
		۲۱. پیشگیری نکردن یا ندادن گزارش از فعالیت مغایر با مصالح نظام جمهوری اسلامی به مقامات ذی ربط	۱ تا ۶
۲۲. استفاده غیرمجاز از اعتبار و نشان وزارت		۱ تا ۴	
۲۳. برگزاری دوره (یا بخشی از آن) در فضای غیر از مکان مصوب مؤسسه بدون کسب مجوز		۱ تا ۴	
۲۴. برگزاری همایش، کنفرانس، جشنواره و سایر موارد مشابه و اعطای نشان بدون کسب مجوز از مراجع ذی ربط		۱ تا ۴	
	۲۵. ارائه اطلاعات غیر واقع در وبگاه یا شبکه‌های اجتماعی وابسته به مؤسسه	۱ تا ۴	

ماده ۱۰- نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه بر عهده شورای گسترش آموزش عالی است و در مواردی که به تشخیص کمیسیون ذی ربط شورای گسترش آموزش عالی، مفاد این آیین نامه نیاز به تفسیر داشته باشد، شورای گسترش آموزش عالی به عنوان مرجع تفسیر تعیین می‌شود.

این آیین نامه در ۱۰ ماده و ۵ تبصره، به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا است.